

ÀMBIT DE CONEIXEMENT DEL MEDI: Àrea de coneixement del medi natural		
Dimensions	Competències que es treballen	Continguts clau que es treballen
Món actual	<p>Competència 1: plantejar-se preguntes sobre el medi, utilitzar estratègies de cerca de dades i analitzar resultats per trobar respostes.</p> <p>Competència 2: interpretar el present a partir de l'anàlisi dels canvis i continuïtats al llarg del temps, per comprendre la societat en què vivim.</p> <p>Competència 3: interpretar l'espai a partir dels elements del territori i de les seves representacions per situar-s'hi i desplaçar-se.</p> <p>Competència 4: analitzar paisatges i ecosistemes tenint en compte els factors socials i naturals que els configuren, per valorar les actuacions que els afecten.</p> <p>Competència 5: valorar problemes socials rellevants interpretant-ne les causes i les conseqüències per plantejar propostes de futur.</p>	<p>Fases d'una investigació:</p> <ul style="list-style-type: none"> - El disseny de la cerca: fases, criteris, control de variables, fonts d'informació... - L'anàlisi de resultats. - L'elaboració de conclusions, síntesis. - La comunicació dels resultats: oral, escrita, gràfica... - La formulació d'hipòtesis, l'anticipació de respostes, la curiositat científica. - La recollida de dades: rigor i fiabilitat. - Les preguntes científiques. <p>Biodiversitat i sostenibilitat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - La sostenibilitat. - El patrimoni natural: passat, present i futurs dels espais naturals. - La gestió ambiental: prevenció de foc, ús responsable de l'aigua i l'energia.

		<ul style="list-style-type: none"> - La petjada ecològica i la sostenibilitat. - Les polítiques mediambientals i la sostenibilitat. - Els éssers vius: classificació, funcions i adaptació al medi. - Els cicles de matèria i els fluxos d'energia. - La gestió ambiental: prevenció de foc, ús responsable de l'aigua i l'energia... - Les zones bioclimàtiques, activitats econòmiques, impacte mediambiental. <p>Globalització, diferenciació i alternat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - La globalització. <p>Sistema físic:</p> <ul style="list-style-type: none"> - La tecnologia i la vida quotidiana. <p>Sistema geològic:</p> <ul style="list-style-type: none"> - La terra: origen, estructura, canvis i continuïtats geològics. <p>Economia i sostenibilitat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - L'equilibri entre el desenvolupament
--	--	---

		<p>econòmic i la preservació del medi.</p> <ul style="list-style-type: none"> - La intervenció humana sobre el medi: les activitats econòmiques. <p>Ecosistema i paisatge:</p> <ul style="list-style-type: none"> - L'adaptació de les persones i les societats a l'entorn: el desenvolupament sostenible. - Els ecosistemes. - Els elements naturals i antròpics d'un paisatge. - Els fenòmens naturals i els riscos ambientals. - Els elements naturals i antròpics d'un paisatge.
<p>Salut i equilibri personal</p>	<p>Competència 6: adoptar hàbits sobre alimentació, activitat física i descans amb coneixements científics, per aconseguir el benestar físic.</p> <p>Competència 7: prendre consciència del propi cos, de les emocions i sentiments propis i aliens, per aconseguir l'equilibri emocional i afavorir la convivència.</p> <p>Competència 8: prendre decisions sobre higiene i salut amb coneixements científics per a la prevenció i el guariment de malalties.</p>	<p>Educació per a la salut:</p> <ul style="list-style-type: none"> - La sexualitat: dimensió afectiva, física i social. - Els aliments: constructors, reguladors i energètics. - El cos humà des d'una visió integrada d'aparells i sistemes. - L'estructura i funcionament dels aparells relacionats amb l'activitat física i el descans: locomotor i nerviós.

		<ul style="list-style-type: none"> - L'estructura i funcionament dels aparells relacionats amb la nutrició: digestiu, respiratori, circulatori i excretor. - Les substàncies imprescindibles per a la vida humana: aire, aigua i nutrients. - La gestió del temps personal: equilibri entre activitat (mental i física) i descans. <p>Educació emocional:</p> <ul style="list-style-type: none"> - El respecte per les emocions i sentiments. - L'expressió raonada d'emocions i sentiments. - La regulació d'emocions i sentiments propis. - L'empatia, l'assertivitat i la gestió de les relacions grupals. <p>Educació per la salut:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Els canvis físics, personals i relacionals lligats al creixement. - El sistema nerviós: aparells i funcionament. - La sexualitat: dimensió afectiva, física i social. <p>Globalització, diferenciació i alteritat:</p>
--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> - La identitat i alteritat. <p>Principis i valors democràtics:</p> <ul style="list-style-type: none"> - El respecte per l'opinió dels altres. - L'expressió raonada de les opinions pròpies. <p>Educació per a la salut:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Els riscos del consum de determinades substàncies. - El cos humà des d'una visió integrada d'aparells i sistemes. - Els factors socials, econòmics i culturals que influeixen en la salut i en les polítiques sanitàries. - Els hàbits d'higiene. - Les malalties usuals: símptomes, prevenció, guariment i propagació. - Els microorganismes.
<p>Tecnologia i vida quotidiana</p>	<p>Competència 9: utilitzar materials de manera eficient amb coneixements científics i criteris tecnològics, per resoldre situacions quotidianes.</p> <p>Competència 10: dissenyar màquines simples i utilitzar aparells de la vida quotidiana de forma segura i</p>	<p>Biodiversitat i sostenibilitat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - La petjada ecològica i la sostenibilitat. <p>Educació per a la seguretat:</p>

	<p>eficient.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Les normes de seguretat en l'ús de materials de la vida quotidiana i del laboratori. <p>Sistema físic:</p> <ul style="list-style-type: none"> - La tecnologia i la vida quotidiana. <p>Sistema material:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Els canvis físics i químics. - Els cicles de la matèria. - L'estructura de la matèria. - Les propietats de les substàncies. <p>Biodiversitat i sostenibilitat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - La petjada ecològica i la sostenibilitat. <p>Canvi i continuïtat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - La tecnologia i la seva relació amb les condicions de vida i de treball en diferents èpoques històriques. <p>Educació per a la seguretat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Les normes d'ús i seguretat en aparells quotidians i de laboratori.
--	------------------	--

		<p>Sistema físic:</p> <ul style="list-style-type: none"> - L'eficiència energètica. - L'energia: fonts d'energia, cadenes energètiques, ús responsable. - Els operadors mecànics i màquines simples. - La construcció d'estructures senzilles i circuits elèctrics. - La tecnologia i la vida quotidiana. - Les forces i el treball.
<p>Ciutadania</p>	<p>Competència 11: adoptar hàbits sobre l'adquisició i ús de béns i serveis, amb coneixements científics i socials per esdevenir un consumidor responsable.</p>	<p>Biodiversitat i sostenibilitat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - La gestió ambiental: contaminació del medi, sobreexplotació... - La petjada ecològica i la sostenibilitat. - Les tres R: reducció, reutilització i reciclatge. <p>Ecosistema i paisatge:</p> <ul style="list-style-type: none"> - L'adaptació de les persones i les societats a l'entorn: el desenvolupament sostenible. <p>Sistema físic:</p>

		- La producció d'energia: fonts d'energia renovables i no renovables.
--	--	---

ÀMBIT DE CONEIXEMENT DEL MEDI: Àrea de coneixement del medi social		
Dimensions	Competències que es treballen	Continguts clau que es treballen
Món actual	<p>Competència 1: plantejar-se preguntes sobre el medi, utilitzar estratègies de cerca de dades i analitzar resultats per trobar respostes.</p> <p>Competència 2: interpretar el present a partir de l'anàlisi dels canvis i continuïtats al llarg del temps, per comprendre la societat en què vivim.</p> <p>Competència 3: interpretar l'espai a partir dels elements del territori i de les seves representacions per situar-s'hi i desplaçar-se.</p> <p>Competència 5: valorar problemes socials rellevants interpretant-ne les causes i les conseqüències per plantejar propostes de futur.</p>	<p>Fases d'una investigació:</p> <ul style="list-style-type: none"> - El disseny de la cerca: fases, criteris, control de variables, fonts d'informació... - Els instruments d'observació i de mesura, normes per al seu ús, mesures de seguretat. - L'anàlisi de resultats. - L'elaboració de conclusions, síntesis. - La comunicació dels resultats: oral, escrita, gràfica, ... - La formulació d'hipòtesis, l'anticipació de respostes, la curiositat científica. - La recollida de dades: rigor i fiabilitat. - Les preguntes científiques. <p>Problemes socials rellevants:</p>

		<ul style="list-style-type: none">- Les qüestions socialment vives, els problemes socials rellevants i els temes controvertits. <p>Canvi i continuïtat:</p> <ul style="list-style-type: none">- Passat, present i futur de les comunitats culturals.- El passat i present de Catalunya en el context d'Espanya i d'Europa.- El patrimoni cultural: herència del passat i llegat per al futur.- El temps a la història: unitats de mesura, etapes, períodes, durada, cicle, ritme, successió, simultaneïtat, causalitat, passat, present, futurs...- Les civilitzacions: la societat, l'economia, la tecnologia, la cultura, les idees, les religions, les expressions artístiques, els invisibles (les dones, les minories, els infants)...- L'educació pel futur. <p>Globalització, diferenciació i alteralitat:</p>
--	--	--

		<ul style="list-style-type: none">- La globalització. <p>Organització:</p> <ul style="list-style-type: none">- Els símbols nacionals de Catalunya. <p>Problemes socials rellevants:</p> <ul style="list-style-type: none">- Els problemes socials rellevants vinculats a la construcció de la democràcia, la petjada ecològica, interdependències socials i econòmiques, interculturals, mitjans de comunicació, ... <p>Comunicació i globalització:</p> <ul style="list-style-type: none">- Els mitjans de comunicació i transport d'un món global: infraestructures, xarxes de comunicació, ferrocarril, aviació, televisió, premsa, internet, ... <p>Educació per a la seguretat:</p> <ul style="list-style-type: none">- L'educació viària. <p>Espai geogràfic:</p>
--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> - Els instruments per a l'orientació: brúixoles, GPS, GR, navegadors i localitzadors informàtics... - L'orientació i el desplaçament: punts de referència, trajectòries i velocitats. - Les representacions cartogràfiques: mapes, plànols, fotos aèries, croquis... <p>Organització política:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Els principals estats del món. - L'organització territorial i política de Catalunya. - Les principals institucions internacionals i supranacionals: Unió Europea, ONU... <p>Organització social:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Els trets demogràfics, econòmics, socials, polítics i culturals de la societat catalana. <p>Sistema geològic:</p> <ul style="list-style-type: none"> - El relleu, la hidrografia, el clima i el paisatge de Catalunya. - L'estructura de la Terra: litosfera,
--	--	--

		<p>hidrosfera, atmosfera.</p> <ul style="list-style-type: none"> - La interpretació de la Terra: línies imaginàries, punts cardinals. - La terra, el sistema solar i l'univers. <p>Biodiversitat i sostenibilitat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - La gestió ambiental: prevenció de foc, ús responsable de l'aigua i l'energia. - Les zones bioclimàtiques, activitats econòmiques, impacte mediambiental. <p>Canvi i continuïtat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Passat, present i futurs de les societats i comunitats culturals. - El temps històric: periodització, datació, durada, cicles, simultaneïtat, successió, causalitat, racionalitat. - L'intercanvi generacional, comprensió del passat i del present, construcció de futurs. - Les societats i les cultures en la història, comparació i història retrospectiva. <p>Comunicació i globalització:</p>
--	--	--

		<ul style="list-style-type: none">- Els mitjans de comunicació, la tecnologia i la vida quotidiana en un món global. <p>Consum responsable:</p> <ul style="list-style-type: none">- La publicitat, els hàbits de consum, el consum responsable, el comerç just, ... <p>Globalització, diferenciació i alteritat:</p> <ul style="list-style-type: none">- Els estereotips i prejudicis, els invisibles, les situacions d'injustícia i discriminació.- La diversitat social i cultural, les identitats i el procés de globalització. <p>Organització global:</p> <ul style="list-style-type: none">- Els trets demogràfics, econòmics, socials, polítics i culturals de la societat catalana. <p>Principis i valors democràtics:</p> <ul style="list-style-type: none">- Els drets, deures i responsabilitats de les persones.
--	--	---

		<ul style="list-style-type: none"> - Els principis i valors democràtics: respecte, solidaritat, justícia, equitat... - La lluita per la construcció de la democràcia i els drets humans. - Les normes i les lleis.
<p>Salut i equilibri personal</p>	<p>Competència 6: adoptar hàbits sobre alimentació, activitat física i descans amb coneixements científics, per aconseguir el benestar físic.</p> <p>Competència 7: prendre consciència del propi cos, de les emocions i sentiments propis i aliens, per aconseguir l'equilibri emocional i afavorir la convivència.</p>	<p>Organització social:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Els hàbits i costums individuals, familiars, socials i culturals. <p>Educació emocional:</p> <ul style="list-style-type: none"> - El respecte per les emocions i sentiments. - L'expressió raonada d'emocions i sentiments. - La regulació d'emocions i sentiments propis. - L'empatia, l'assertivitat i la gestió de les relacions grupals. <p>Globalització, diferenciació i alteritat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - La identitat i alteritat.

		<p>Principis i valors democràtics:</p> <ul style="list-style-type: none"> - El respecte per l'opinió dels altres. - L'expressió raonada de les opinions pròpies.
<p>Tecnologia i vida quotidiana</p>	<p>Competència 9: utilitzar materials de manera eficient amb coneixements científics i criteris tecnològics, per resoldre situacions quotidianes.</p> <p>Competència 10: dissenyar màquines simples i utilitzar aparells de la vida quotidiana de forma segura i eficient.</p>	<p>Sistema físic:</p> <ul style="list-style-type: none"> - La tecnologia i la vida quotidiana. <p>Canvi i continuïtat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - La tecnologia i la seva relació amb les condicions de vida i de treball en diferents èpoques històriques.
<p>Ciutadania</p>	<p>Competència 11: adoptar hàbits sobre l'adquisició i ús de béns i serveis, amb coneixements científics i socials per esdevenir un consumidor responsable.</p> <p>Competència 12: participar en la vida col·lectiva a partir de valors democràtics, per millorar la convivència i per afavorir un entorn més just i solidari.</p> <p>Competència 13: valorar el sistema democràtic partint del coneixement dels sistemes polítics per esdevenir futurs ciutadans crítics.</p>	<p>Consum responsable:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Els drets, deures i responsabilitats del consumidor. - La publicitat, els hàbits de consum, el consum responsable, el comerç just ... <p>Economia i sostenibilitat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Els elements bàsics de l'economia: primeres matèries, producció,

		<p>productivitat, beneficis, transport, ...</p> <p>Ecosistema i paisatge:</p> <ul style="list-style-type: none"> - L'adaptació de les persones i les societats a l'entorn: el desenvolupament sostenible. <p>Organització social:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Els trets demogràfics, econòmics, socials, polítics i culturals de la societat catalana. <p>Globalització, diferenciació i alteritat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Els estereotips i prejudicis, els invisibles (infants, dones, minories culturals, ètniques o religioses, ...) - La diferenciació (diversitat i desigualtat), identitat i alteritat. <p>Principis i valors democràtics</p> <ul style="list-style-type: none"> - Els principis i valors democràtics: respecte, solidaritat, justícia, equitat... - La convivència democràtica: prevenció, mediació i resolució de
--	--	---

		<p>conflictes.</p> <ul style="list-style-type: none"> - La participació ciutadana i iniciativa emprenedora. - Els drets, deures i responsabilitats de les persones. - La Declaració dels drets dels infants i la Declaració universal dels drets humans. - La lluita per la construcció de la democràcia i els drets humans. - Les normes i les lleis. - Els mecanismes d'organització social i participació democràtica: debats, treball cooperatiu. - Els mecanismes de participació de l'alumnat a l'escola: assemblees, delegats, càrrecs, divisió de tasques, responsabilitats, ... <p>Organització política</p> <ul style="list-style-type: none"> - L'organització política i institucional de Catalunya. - Les formes d'Estat: monarquia, república.. - Les formes d'organització política en el món actual: models democràtics i models no democràtics. - Les institucions i les entitats.
--	--	---

		<p>Organització social:</p> <ul style="list-style-type: none">- Els símbols nacionals de Catalunya.- Els mecanismes de participació i d'organització social: sindicats, organitzacions empresarials, AMPA, organitzacions de veïns i veïnes, ateneus, agrupaments, clubs esportius, ... <p>Principis i valors democràtics</p> <ul style="list-style-type: none">- Els principis i valors democràtics: respecte, solidaritat, justícia, equitat.- La lluita per la construcció de la democràcia i els drets humans.- Els drets, deures i responsabilitats de les persones.- Les normes i les lleis.- La convivència democràtica: prevenció, mediació i resolució de conflictes.. <p>Problemes socials rellevants:</p> <ul style="list-style-type: none">- Els conflictes econòmics i polítics del món actual.
--	--	--

